

Sosiaali- ja terveysministeriö/
kirjaamo
kirjaamo@stm.fi

15.11.2018

Viite: STM/4261/2018 ja STM107:00/2018

**AKAVAN SAIRAANHOITAJAT JA TAJA RY:N LAUSUNTO: HALLITUKSEN ESITYKSEEN LAIKSI
TARTUNTATAUTILAIN 3 JA 48 §:N MUUTTAMISESTA**

Akavan jäsenliitoilta on pyydetty lausuntoa Sosiaali- ja terveysministeriön esitykseen laiksi tartuntatautilain 3 ja 48 §:n muuttamisesta. Akavan sairaanhoitajat ja Taja ry esittää oman kantansa suunniteltuihin tartuntatautilain pykälien muutosesityksiin.

Esityksen tavoitteena on selkeyttää tilannetta työntekijöiden ja työharjoittelussa olevien opiskelijoiden rokotuksia koskevan Tartuntatautilain säännöksen toimeenpanossa. Akavan sairaanhoitajat ja Tajan mielestä täsmennys on tärkeää ja pääosin esitetyt muutokset selkiyttävät lain tulkintaa.

Tartuntatautilain 48 §:n tarkoituksena on ensi sijassa suojata lääketieteellisesti arvioituna kaikkein sairaimpia potilaita ja asiakkaita sekä parantaa heitä hoitavan henkilöstön rokotuskattavuutta. Hoitavan henkilöstön rokotuskattavuuden parantaminen on hyvä tavoite, johon tulisi pyrkiä motivoimalla, asiallisella tiedottamisella ja avoimella keskustelulla toimintayksiköissä.

Akavan sairaanhoitajat ja Taja kannattaa 3 § 10 kohdan kumoamista ja tartuntatautien vakaville seurauksille alttiiden potilaiden ja asiakkaiden arvioinnin muuttamista tilamääritysten sijaan lääketieteellisin perustein tapahtuvaksi. Näkemyksemme mukaan kaikissa sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköissä ei hoideta vakaville tartuntataudeille alttiita potilaita kuten lakiluonnoksen perusteluissa on todettu.

Esityksen mukaan kaikkein sairaimpien parissa työskentelyyn olisi ensisijaisesti käytettävä henkilöä, joka on oman ilmoituksensa mukaan sairastanut tuhkarokon ja vesirokon tai saanut niitä vastaan rokotukset sekä tarvittavat muut rokotukset, kuten influenssarokotuksen ja imeväisiä hoitavilta myös hinkuyskärokotuksen. Käytännöt rokotesuojan varmistamisessa vaihtelevat paikkakunnittain. Esityksen mukaan se, että riittää henkilön oma ilmoitus tuhkarokon tai vesirokon sairastamisesta tai vastaavien rokotusten ja mahdollisesti vuosittaisen influenssarokotuksen ottamisesta on kannatettava.

Monissa sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköissä lakia on tulkittu tiukasti ja vaadittu rokotustiedot lähes koko henkilöstöltä ja opiskelijoilta kirjallisesti, vaikka rokotukset ovat vapaaehtoisia. Rokotustiedot ovat salassa pidettäviä. Käytännössä työntekijöiden rokotustietoja on ollut toimintayksiköissä jokaisen nähtävänä. Rokotukset olisi hyvä antaa joko työterveyshuollon tai perusterveydenhuollon toimesta, jolloin ne annetaan asianmukaisesti voimassa olevien säännösten mukaan ja kirjataan rekisteriin henkilön terveystietoihin. Esitämme, että 4 momentin mukaan *kaikilla työntekijöillä* tulee olla oikeus käydä 1 momentissa tarkoitetuissa rokotuksissa työaikana ja poistetaan, *jollei se olisi vaikeudetta mahdollista muuna aikana*. Tämä parantaisi työntekijöiden yhdenvertaista kohtelua rokotuksien ottamisessa riippumatta heidän työaikamuodostaan sekä voisi mahdollisesti lisätä rokotuksien ottamista.

Lakiesityksen perusteluissa opiskelijoiden rokotukset ovat kunnan järjestämisvastuulla osana opiskelijaterveydenhuoltoa. Opiskelijoilta on pyydetty kirjallisesti tietoa rokotuksista harjoitteluun mentäessä, mikä on voinut jopa hidastaa harjoittelun aloittamista. Akavan sairaanhoitajat ja Taja kannattaa myös opiskelijoiden omaa ilmoitusta rokotuksista.

Opiskelijoille tulisi selvittää jo opintojen alkuvaiheessa rokotuksien merkitys sosiaali- ja terveydenhuollossa työskentelyssä ja motivoida heitä ottamaan kattava rokotussuoja.

Akavan sairaanhoitajat ja Taja ry

Helena Vertanen
puheenjohtaja

Kukka Junno
toiminnanjohtaja